

Επικράτεια Πολιτισμού

Επικράτεια Πολιτισμού

Από το Κυβερνητικό Πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ 2000 - 2004

Περιεχόμενα

I. Πολιτισμός και Σύγχρονη Ελλάδα	σελ. 7
II. Το έργο μας στον πολιτισμό	σελ. 11
III. Στόχοι και απαιτήσεις της Πολιτικής για τον πολιτισμό	σελ. 13
IV. Πολιτιστικές υποδομές	σελ. 15
V. Πολιτιστικές πολιτικές και δράσεις	σελ. 21
VI. Πολιτιστική πολιτική προς τη διεθνή κοινότητα	σελ. 29
VII. Πολιτιστική Ολυμπιάδα 2001 - 2004	σελ. 31

I. Πολιτισμός και Σύγχρονη Ελλάδα: μια μεγάλη πρόκληση

Στη σημερινή μεταβιομηχανική εποχή ο πολιτισμός αποκτά στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και του «παγκόσμιου χωριού» ιδιαίτερο οικονομικό και κοινωνικό βάρος. Όσο μάλιστα προχωρά η διαδικασία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης τόσο μεγαλύτερη έμφαση δίδεται στον πολιτισμό και στην πολιτιστική πολιτική.

Αυτό οφείλεται σε δύο λόγους:

- Στο γεγονός ότι στην εποχή του μαζικού πολιτισμού ο πολιτισμός διαποτίζει τα πεδία του ελεύθερου χρόνου και της ποιότητας ζωής και αγκαλιάζει όλο και περισσότερες πτυχές της καθημερινότητας πλατιών λαϊκών στρωμάτων.
- Στο γεγονός ότι σήμερα πια στην εποχή της κοινωνίας της πληροφορίας, το πεδίο του πολιτισμού, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα οπτικοακουστικά, συγκροτεί μια μεγάλη και ενδιαφέρουσα αγορά, προσφέρεται για την ανάπτυξη ποικίλων δραστηριοτήτων, την πραγματοποίηση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ο πολιτισμός δεν αποτελεί απλώς ένα από τα πολλά κεφάλαια της κυβερνητικής πολιτικής ούτε ένα από τα πολλά κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού. Ο πολιτισμός δεν αποτελεί ούτε πολυτέλεια, ούτε δευτερεύουσα και βοηθητική δραστηριότητα.

Ο πολιτισμός είναι κατ' αρχάς η ίδια ιδιοσυστασία της συλλογικής μας ταυτότητας και μπορεί να παίξει ενεργό ρόλο στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Επιπλέον, ειδικά για μία χώρα όπως η Ελλάδα, ο πολιτισμός είναι το συγκριτικό μας πλεονέκτημα, ο ζωτικός εθνικός όρος που συνδέεται με τη διεθνή εικόνα της χώρας αλλά και με την τουριστική βιομηχανία.

Οι πολιτικές που προωθεί το ΠΑΣΟΚ, ως σύγχρονο ευρωπαϊκό σοσιαλιστικό κόμμα στον τομέα του πολιτισμού διαπνέονται από τις εξής αρχές:

- **Ο πολιτισμός εγγύηση της πολυφωνίας και της δημιουργικότητας**

Σε μία σύγχρονη δημοκρατία η πολιτική πράξη είναι εκδήλωση ελευθερίας. Ο πολιτισμός δε, ακριβώς επειδή συνδέεται με την παραγωγή της ιδεολογίας και με την ενστάλαξη νοοτροπιών, δηλαδή με τη συλλογική

συνείδηση της κοινωνίας και του έθνους μας, είναι το πεδίο όπου πρέπει κατεξοχήν να εξασφαλίζεται η πολυφωνία και ο πλουραλισμός, το πεδίο στο οποίο πρέπει κατεξοχήν να αποκρούεται κάθε καταθλιπτική ομοιομορφία.

- **Ο πολιτισμός παράγοντας κοινωνικής συνοχής**

Το ζητούμενο μιας σύγχρονης προοδευτικής πολιτικής για τον πολιτισμό είναι η κοινωνική συνοχή. Μόνο έτσι μπορεί να βρει κοινωνική αποδοχή η αφομοίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η δημιουργικότητα και η έμπνευση. Ο πολιτισμός είναι η ίδια η βάση του καθημερινού μας βίου. Δεν πρέπει συνεπώς να ταυτίζεται μόνο με μία στάση υψηλής πνευματικότητας, είτε αυτή αφορά στον δημιουργό είτε αφορά στον χρήστη του πολιτιστικού προϊόντος.

- **Ο πολιτισμός διάυλος επικοινωνίας μεταξύ των λαών**

Σήμερα περισσότερο από ποτέ, η εθνική μας ταυτότητα δέχεται γόνιμα ερεθίσματα και προκλήσεις από την επαφή και την επικοινωνία με άλλους πολιτισμούς στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και των παγκοσμίων εξελίξεων.

Αλλά και αντίστροφα: η ανάδειξη της ιδιαίτερης πολιτιστικής φυσιογνωμίας της χώρας και η τόνωση της συλλογικής μας αυτοπεποίθησης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξή μας στα πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης.

II. Το έργο μας στον πολιτισμό

Στα χρόνια που πέρασαν, οι πολιτικές που εφαρμόσαμε προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες αυτές προκλήσεις.

- Με τη δράση της Μελίνας στο Υπουργείο Πολιτισμού ο πολιτισμός βρέθηκε στο επίκεντρο της δημόσιας ζωής, νέα πνοή συνεπήρε τους δημιουργούς και το κοινό σε όλη την Ελλάδα.
- Στη συνέχεια με τις εθνικές πολιτικές ανά τομέα δημιουργίας, την πολιτιστική αποκέντρωση και την *Επικράτεια Πολιτισμού* (ενιαίο δίκτυο τεχνών και πολιτιστικών θεσμών) τέθηκαν οι βάσεις για την καλύτερη οργάνωση της πολιτισμικής πολιτικής.
- Με τον Νόμο για τους θεσμούς, τα μέτρα και τις δράσεις πολιτιστικής ανάπτυξης, τη σύσταση της *Εταιρείας Ανάδειξης και Προβολής της Πολιτιστικής Κληρονομιάς* και τα πολλά έργα του Β' ΚΠΣ η προστασία των μνημείων άρχισε να οδηγεί στην «ολοκληρωμένη χρήση» τους, στη σύνδεσή τους με τον ζωντανό κοινωνικό περίγυρό τους σε κάθε περιοχή.

- Με τους νέους πολιτιστικούς θεσμούς (εικαστικούς, κινηματογραφικούς, μουσικούς, λογοτεχνικούς, θεατρικούς κ.ο.κ.) και τα μεγάλα πολιτιστικά έργα (*Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών, Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Αθηνών, Πολιτιστικό και Συνεδριακό Κέντρο Βέροιας, περιφερειακά αρχαιολογικά μουσεία κλπ.*) η χώρα προικίζεται με τις υποδομές που είναι απαραίτητες για την εγγύηση της πολιτιστικής δημιουργίας.
- Με τη συγκροτημένη πολιτική στους επιμέρους κλάδους (μέσω του *Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, των κρατικών θεάτρων κλπ.*) στηρίχθηκε η ελληνική δημιουργία, η οποία, τον τελευταίο καιρό, γνωρίζει σημαντική ανάπτυξη σε τομείς όπως ο κινηματογράφος, το βιβλίο κλπ.

III. Στόχοι και απαιτήσεις της Πολιτικής για τον Πολιτισμό

Έχουμε διαμορφώσει συνολική αλλά και ανοικτή στρατηγική για την πολιτιστική ανάπτυξη της κοινωνίας μας.

Στρατηγική που έχει ως στόχους

- την εγγύηση της πολυφωνίας και της δημιουργίας
- τον περιορισμό των πολιτισμικών ανισοτήτων
- την προβολή της πολιτιστικής φυσιογνωμίας της χώρας

Η στρατηγική αυτή εφαρμόζεται ήδη. Η ακόμα αποτελεσματικότερη προώθησή της όμως συνδέεται με τη μεγάλη ευκαιρία του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που διαθέτει στον χώρο του πολιτισμού δημόσια κονδύλια ύψους 450 δις. δραχμών για την περίοδο 2000-2006, δηλαδή σχεδόν 4 φορές περισσότερα από εκείνα που διατέθηκαν μέσω του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Ποσά που είναι πρόκληση για τον ιδιωτικό τομέα τόσο με την επιχειρηματική του μορφή όσο και με τη μορφή των χορηγιών.

IV. Πολιτιστικές υποδομές

Η χώρα μας, μία χώρα με ανυπολόγιστους πολιτιστικούς θησαυρούς, εξακολουθεί, παρά τα σημαντικά βήματα που έχουμε κάνει, να παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις σε υποδομές τόσο στο κέντρο όσο και στην περιφέρεια. Υποδομές που είναι απαραίτητες προκειμένου να εξασφαλιστεί η πολυφωνία και δημιουργία. Ειδικότερες πρωτοβουλίες που θα ολοκληρωθούν είναι οι εξής:

- **Υποδομές σύγχρονης δημιουργίας**

Είναι αναγκαία η στέγαση των νέων και των παλαιότερων θεσμών σύγχρονου πολιτισμού.

Τα περισσότερα έργα θα ενταχθούν στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Έτσι προβλέπονται:

Η ανέγερση του *Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης* στην Αθήνα.

Η λειτουργία του *Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης* στη Θεσσαλονίκη, για το οποίο εξασφαλίστηκε ήδη η συλλογή Κωστάκη.

Η εξασφάλιση μόνιμης στέγης ή ο εκσυγχρονισμός των κτιρίων των σημαντικότερων θεσμών των εικαστικών.

μουσικών και παραστατικών τεχνών (ανέγερση νέου σύγχρονου κτιρίου της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, επέκταση της Εθνικής Πινακοθήκης, κτήριο για την Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης, εκσυγχρονισμός του Εθνικού Θεάτρου, Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης).

Η ολοκλήρωση των υφιστάμενων πολιτιστικών και συνεδριακών κέντρων (Μέγαρο Μουσικής Αθήνας και Θεσσαλονίκης) και η κατασκευή νέων σε πόλεις της περιφέρειας.

- **Αναβάθμιση αρχαιολογικών χώρων**

Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη η αναβάθμιση των εν λειτουργία μεγάλων αρχαιολογικών χώρων και η απόδοση στο κοινό νέων χώρων. Στο πλαίσιο αυτό υλοποιείται και θα συνεχισθεί ένα ευρύ πρόγραμμα συντήρησης και ανάδειξης των ίδιων των μνημείων και των χώρων. Η έμφαση δίνεται στη δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης των επισκεπτών, καθώς και, ιδίως στους μεγάλους αρχαιολογικούς χώρους, στη λειτουργία κέντρων πληροφόρησης με αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας.

Στην Ακρόπολη, πέρα από τα έργα αναστήλωσης που υλοποιούνται με ταχείς ρυθμούς, έχει ξεκινήσει η

διαδικασία για την ανέγερση του Νέου Μουσείου της Ακρόπολης στον χώρο του Μακρυγιάννη, με τρόπο που να σέβεται τα ευρήματα των ανασκαφών.

- **Ανάπτυξη πολιτιστικών διαδρομών και συνολικών παρεμβάσεων**

Σκοπός είναι η ανάπτυξη δικτύων και διαδρομών για τη συνολική προβολή του πολιτιστικού πλούτου μιας περιοχής σε όλη την ιστορική διάρκεια όπως:

Η μεγάλη πολιτιστική διαδρομή της Μακεδονίας (Δίον-Βεργίνα-Αιανή-Καστοριά-Πρέσπες-Έδεσσα-Όλυνθος-Στάγειρα-Ρεντίνα-Αμφίπολη-Φίλιπποι),

Η διαδρομή Στα βήματα του Μ. Αλεξάνδρου (Βεργίνα-Δίον-Πέλλα-Πέτρε-Στάγειρα-Αμφίπολη-Φίλιπποι),

Το ευρύ πρόγραμμα αναστήλωσης και ανάδειξης αρχαίων θεάτρων με σκοπό τη χρήση τους (π.χ. Άργος, Δωδώνη, Φίλιππος, Δήλος, Μεγαλόπολη, Θωρικό).

Το πρόγραμμα Κάστρων Περίπλους, που ήδη υλοποιείται σε κάστρα της μεσαιωνικής περιόδου και στοχεύει στην δημιουργία ανοιχτών στο κοινό χώρων περιπάτων, αναψυχής και φιλοξενίας πολιτιστικών εκδηλώσεων.

- **Εκσυγχρονισμός μουσείων**

Στα πλαίσια μιας συνεκτικής μουσειακής πολιτικής έχει ήδη ξεκινήσει ένα μεγάλο πρόγραμμα παρεμβάσεων με

στόχο τα μουσεία να μετατραπούν σε χώρους ψυχαγωγίας, παιδείας και μάθησης αλλά και σε χώρους φιλοξενίας της σύγχρονης πολιτιστικής δραστηριότητας. Εκσυγχρονίζεται και επεκτείνεται το *Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο*.

Για τα μεγάλα κεντρικά μουσεία (*Αρχαιολογικό Θεσσαλονίκης, Αρχαιολογικό Ηρακλείου, Εθνική Πινακοθήκη*) βρίσκονται σε εξέλιξη η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός της κτιριακής τους υποδομής, καθώς και μεγάλα προγράμματα επανεκθέσεων.

Τα νέα μεγάλα μουσεία (*το Βυζαντινό Μουσείο της Αθήνας, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης αλλά και τα Μουσεία Μυκηνών, Αιανής, Αβδήρων κ.λ.π.*) διατίθενται πλήρως στην κοινωνική χρήση.

Τα μουσεία στους μείζονες αρχαιολογικούς χώρους (*Δελφοί, Ολυμπία, Πέλλα, Δήλος κ.λ.π.*) εκσυγχρονίζονται με βάση τις σημερινές μουσειακές αντιλήψεις.

Τα περιφερειακά μουσεία εκσυγχρονίζονται και επεκτείνονται με στόχο την προβολή της διαχρονικής ιστορίας της κάθε περιοχής. Αναδεικνύεται ο εκπαιδευτικός χαρακτήρας τους, ενώ με τη δυνατότητα φιλοξενίας πολιτιστικών εκδηλώσεων γίνονται πόλος έλξης για τις τοπικές δημιουργικές δυνάμεις.

- **Σύνδεση της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας με την πολιτιστική κληρονομιά**

Κεντρικός άξονας για την αξιοποίηση της μοναδικής στον κόσμο ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς είναι η σύνδεσή της με τη σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία. Ειδικότερες δράσεις είναι:

Η σύνδεση επιλεγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων (π.χ. αρχαία θέατρα) με σύγχρονα πολιτιστικά γεγονότα.

Η οργάνωση εκδηλώσεων για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη στα μεγάλα μουσεία του εσωτερικού, αλλά και του εξωτερικού που φιλοξενούν ελληνικές συλλογές.

Η παραγωγή πολιτιστικών προϊόντων που εμπνέονται από συγκεκριμένες φάσεις της ιστορίας μας και απευθύνονται στους επισκέπτες της χώρας.

- **Ο πολιτισμός στην καθημερινότητα των πόλεων**

Οι αστικές παρεμβάσεις συνιστούν αναπόσπαστο τμήμα της πολιτιστικής μας πολιτικής. Η ανάδειξη των ευρημάτων των ανασκαφών στο *Μετρό της Αθήνας* αποτελεί εξαιρετικά επιτυχημένο βήμα. Στην ίδια κατεύθυνση προβλέπονται:

Η δημιουργία πολιτιστικών υποδομών όπως πολιτιστικά πολύκεντρα, συνεδριακά κέντρα, μικρά υπαίθρια και

κλειστά θέατρα, μουσεία και χώροι τέχνης.

Η ολοκλήρωση του Προγράμματος Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων στην Αθήνα και η υλοποίηση ανάλογων προγραμμάτων και σε άλλα αστικά κέντρα, όπως η Θεσσαλονίκη, η Θήβα, το Άργος, η Μυτιλήνη, η Μήλος, η Σάμος (Πυθαγόρειο), η Ρόδος, η Κως, τα Ιωάννινα.

- **Προώθηση της Πολιτιστικής Αποκέντρωσης**

Το ΠΑΣΟΚ στόχευσε στην πολιτιστική αποκέντρωση μέσω της ίδρυσης και της ενίσχυσης ζωντανών πολιτιστικών θεσμών στην περιφέρεια. Στο πνεύμα αυτό:

Η *Επικράτεια Πολιτισμού* εμπλουτίζεται με νέα έργα υποδομής σε όλη την περιφέρεια.

Ενισχύονται τα Δίκτυα Τεχνών (*Δίκτυο Δημοτικών Κινηματογράφων, Δίκτυο Εικαστικών Εργαστηρίων, Δίκτυο χορευτικών μουσικών εκδηλώσεων κ.λ.π.*) καθώς και τα ΔΗΠΕΘΕ.

Με το πρόγραμμα “Ο Πολιτισμός ταξιδεύει” διευκολύνεται η επικοινωνία του κοινού της περιφέρειας με την πολιτιστική παραγωγή της Αθήνας.

V. Πολιτιστικές πολιτικές και δράσεις

- **Άμεση προώθηση του Νόμου για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς**

Είναι έτοιμο να κατατεθεί στη νέα Βουλή το σχέδιο νόμου για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Βασικές αρχές του είναι ο εμπλουτισμός της προστασίας, η συμπληρωματικότητα των καθηκόντων της πολιτείας και των πολιτών και η ένταξη της προστασίας στον χωροταξικό και τον αναπτυξιακό σχεδιασμό.

- **Διεκδίκηση των Μαρμάρων του Παρθενώνα**

Η προσπάθεια επαναπατρισμού των Μαρμάρων του Παρθενώνα θα συνεχιστεί με ακόμα μεγαλύτερη επιμονή. Όλο και μεγαλύτερο μέρος της βρεταννικής κοινής γνώμης αλλά και της διεθνούς κοινότητας τάσσεται υπέρ των ελληνικών θέσεων.

- **Ενίσχυση των πειραματικών και σύνθετων μορφών τέχνης**

Η πολιτιστική δημιουργία δεν προχωρεί χωρίς πειραματισμούς και απαιτητικές προσπάθειες, μέσα από

τις οποίες τροφοδοτούνται με νέες ιδέες οι πιο συμβατικές μορφές πολιτιστικής δημιουργίας. Στο πνεύμα αυτό κινείται η πολιτική επιχορηγήσεων με διαφάνεια και με γνώμονα την πολυφωνία και τη δίκαιη γεωγραφική διασπορά. Κυρίως όμως προωθείται και προβάλλεται η σύγχρονη ελληνική παραγωγή στο εξωτερικό και ενισχύεται η συμμετοχή Ελλήνων δημιουργών σε ευρύτερα διεθνή σχήματα.

• Αναβάθμιση της καλλιτεχνικής παιδείας

Η εξασφάλιση ικανοποιητικής καλλιτεχνικής παιδείας είναι όρος αναγκαίος για την ανάδειξη νέων ταλέντων, αλλά και τη συμμετοχή στην πολιτιστική απόλαυση. Ήδη με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες της προηγούμενης τετραετίας έχουν γίνει σημαντικά βήματα, τα οποία θα συμπληρωθούν με:

Την ίδρυση Ανώτατης Σχολής Κινηματογράφου.

Τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μουσικής παιδείας.

Τη συστηματοποίηση των καλλιτεχνικών μαθημάτων στη Β'βάθμια εκπαίδευση.

Την πύκνωση των ανταλλαγών μεταξύ εκπαιδευτικού συστήματος και δημιουργών κ.λ.π.

• Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών: κοινωνία της πληροφορίας και του πολιτισμού

Οι νέες τεχνολογίες παρέχουν ένα σημαντικό εργαλείο για τη δημιουργία αλλά και τη διακίνηση του πολιτιστικού έργου. Ειδικότερα:

Προωθείται η χρήση των νέων τεχνολογιών για την τεκμηρίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Εξασφαλίζεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης στα μουσεία και τις συλλογές τους.

Αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες για την προβολή της ελληνικής πολιτιστικής φυσιογνωμίας, καθώς και για την καλλιέργεια και την διάσωση της ελληνικής γλώσσας - ιδίως στον χώρο του απόδημου ελληνισμού.

Προωθείται η δημιουργία και η διάθεση πολιτιστικών προϊόντων.

• Περιορισμός των πολιτισμικών ανισοτήτων

Η λειτουργία θεσμών και υποδομών δεν αρκεί για να επιτευχθεί η πολιτιστική ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας. Προκειμένου ο πολιτισμός να είναι προσιτός σε όλους όσους το επιθυμούν, είναι απαραίτητη η ανάληψη μιας σειράς άλλων πρωτοβουλιών:

Προσέλκυση και ευαισθητοποίηση του κοινού

Ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή είναι αναγκαία η οργανωμένη πολιτική προσέλκυσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών - κυρίως των κοινωνικών στρωμάτων που αδυνατούν να συμμετάσχουν στην πολιτιστική διαδικασία.

Πολιτιστική και κοινωνική συνοχή

Ο περιορισμός των πολιτισμικών ανισοτήτων απαιτεί την υιοθέτηση μέτρων που να διευκολύνουν τους οικονομικά ασθενέστερους καθώς και άλλες ειδικές κατηγορίες πληθυσμού (άνεργοι, παλιννοστούντες, μετανάστες).

Ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας

Τα χιλιάδες ερασιτεχνικά καλλιτεχνικά σχήματα, που λειτουργούν στη χώρα μας, αποτελούν όχι μόνο κύτταρα δημιουργίας, αλλά και αυτενέργειας και συμμετοχής στη δημόσια ζωή. Η ενθάρρυνση των σχημάτων αυτών κυρίως μέσω της δικτύωσης, της ενημέρωσης, της οργάνωσης ανταλλαγών κ.λ.π. συμβάλλει στην επιτυχία τους χωρίς να νεκρώνει τη φρεσκάδα τους.

Ενίσχυση των νεανικών μορφών τέχνης και δημιουργίας

Στο πεδίο του πολιτισμού υφαίνονται εξαιρετικά πυκνοί δεσμοί μεταξύ των νέων. Με τον τρόπο αυτό η

πολιτιστική διαδικασία δέχεται τη πνοή της ευρηματικότητας τους. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζεται η ενθάρρυνση της νεανικής δημιουργίας, ακόμα και των περιθωριακών μορφών της, χωρίς διάθεση κηδεμόνευσης, ακαδημαϊσμό ή υπεροψία. Ενισχύεται η παραγωγή έργων νέων καλλιτεχνών, αναπτύσσονται τα εκπαιδευτικά πολιτιστικά εκπαιδευτικά προγράμματα και δίκτυα (διάχυση του προγράμματος Μελίνα) με στόχο σε κάθε σχολείο να υπάρξει τουλάχιστον ένα πολιτιστικό γεγονός κάθε χρόνο κλπ.

• Ενίσχυση του λαϊκού πολιτισμού

Ενθαρρύνονται οι πάμπολλες, ζωτικές και γοητευτικές όψεις του λαϊκού πολιτισμού μέσω εθνοτοπικών, λαογραφικών και άλλων σχετικών σωματείων και ομάδων που συντηρούν τη μνήμη, τη παράδοση και την γοητεία της λαϊκής δημιουργίας μέσω της μουσικής (βυζαντινής ή δημοτικής), των ενδυμασιών, του χορού κυρίως όμως μέσω της αγάπης προς τον λαϊκό πολιτισμό.

• Ο πολιτισμός ως εργαλείο προώθησης

της απασχόλησης

Ο πολιτισμός είναι από τους τομείς όπου δημιουργούνται νέες μόνιμες θέσεις εργασίας, όχι μόνο άμεσα με την ανάπτυξη και διάθεση του «πολιτισμικού

προϊόντος», αλλά και έμμεσα με την ανάπτυξη παράλληλων δραστηριοτήτων. Θέσεις για:

Την προστασία της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Την προώθηση της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας σε όλους τους τομείς.

Την ανάπτυξη αποκεντρωμένων πολιτιστικών δράσεων για την πολιτιστική ανάπτυξη των περιφερειών και τη σύνδεσή τους με τα μητροπολιτικά κέντρα.

Την ανάπτυξη πολιτιστικών δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής.

Την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, των οποίων η ζήτηση αυξάνεται συνεχώς.

- **Παρεμβάσεις στην αγορά του πολιτισμού**

Ο πολιτισμός αποτελεί πεδίο σημαντικών οικονομικών επενδύσεων - ιδιαίτερα ο τομέας των οπτικοακουστικών μέσων. Ταυτόχρονα δεν πρέπει να παραγνωρίζεται η ιδιαιτερότητά του ούτε να τίθεται σε κίνδυνο η πολυφωνία. Η θεσμοθέτηση ορισμένων κανόνων με στόχο την υγιή και διαφανή λειτουργία της αγοράς είναι αναγκαία.

Ειδικότερα προβλέπονται:

Η τόνωση με νέες ρυθμίσεις του θεσμού της χορηγίας.

Η ενθάρρυνση των θεσμών αυτορρύθμισης της αγοράς (κανόνες δεοντολογίας).

Η εξασφάλιση της προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών στις νέες συνθήκες της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Ο περαιτέρω εξορθολογισμός του συστήματος δημοσίων επιχορηγήσεων σε ιδιώτες αλλά και στους φορείς του Δημοσίου (εξειδίκευση και δημοσιοποίηση κριτηρίων κλπ.).

Η ολοκλήρωση της ρύθμισης του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου με την αδειοδότηση των ραδιοφωνικών και των τηλεοπτικών σταθμών και την προώθηση κανόνων δεοντολογίας μέσω συναινετικών διαδικασιών.

VI. Πολιτιστική πολιτική προς τη διεθνή κοινότητα

Η ελληνική συμμετοχή στο ευρωπαϊκό πολιτιστικό οικοδόμημα και το διεθνές πολιτιστικό γίγνεσθαι, ιδίως λόγω της προνομιακής θέσης της χώρας στο απόθεμα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτήν που δικαιολογεί το πληθυσμιακό μέγεθος και η οικονομική δύναμη της Ελλάδας, καθώς και η σημερινή εμβέλεια της ελληνικής γλώσσας. Στο σύμπαν του πολιτισμού η Ελλάδα είναι μία «σημαντική δύναμη».

Στόχος μας είναι να υπενθυμίσουμε στη διεθνή κοινότητα τη σημασία του ελληνικού πολιτισμού διαχρονικά, να συνδέσουμε τη χώρα μας με σημαντικά πολιτιστικά γεγονότα χωρίς εσωστρέφεια και αμυντικά συμπλέγματα και να προβάλλουμε με τρόπο συστηματικό τα ελληνικά πολιτιστικά αγαθά - αρχαία και σύγχρονα - στο εξωτερικό.

Ιδιαίτερη έμφραση δίνεται από την άποψη αυτή:

Στις διεθνείς συνεργασίες και κοινές δράσεις όπως η συνδιοργάνωση εκθέσεων και συνεδρίων με μεγάλα μουσεία του εξωτερικού και έδρες ή κέντρα που ασχολούνται με τον ελληνικό πολιτισμό.

Στη συστηματική ενίσχυση των εδρών νεοελληνικών σπουδών στο εξωτερικό καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών ινστιτούτων.

Στη στήριξη της παρουσίας και του έργου των σύγχρονων δημιουργών. Στην ενίσχυση της κινητικότητας της ελληνικής καλλιτεχνικής παραγωγής μέσα από γεγονότα που θα αναδείξουν το σύγχρονο πολιτιστικό πρόσωπο της χώρας μας. Στην αξιοποίηση των καταξιωμένων ελλήνων καλλιτεχνών του εξωτερικού, τους οποίους στοχεύουμε να εντάξουμε σε μια κοινή προσπάθεια ανάδειξης του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού.

Στην ένταξη στα Ευρωπαϊκά δίκτυα συμπαράγωγής που διεκδικούν σημαντικό μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς. Στην αξιοποίηση διεθνών θεσμών όπως η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου της Φρανκφούρτης του 2001, η οποία είναι αφιερωμένη στην Ελλάδα.

VII. Πολιτιστική Ολυμπιάδα 2001 - 2004

Η Πολιτιστική Ολυμπιάδα στοχεύει στην προβολή της Ελλάδας στον διεθνή χώρο ως ενός δυναμικού σύγχρονου πολιτιστικού πόλου μέσω μεγάλων πολιτιστικών γεγονότων την περίοδο 2000 - 2004, αλλά και μέσω της δημιουργίας ενός μόνιμου διεθνούς πολιτιστικού θεσμού υψηλού κύρους.

Ειδικότερες κατευθύνσεις αποτελούν:

Η αναβάθμιση των Ολυμπιακών θεσμών (*τελετή αφής της φλόγας, Ολυμπιακά Βραβεία, Ολυμπιακό Φεστιβάλ Νέων, Εκθέσεις για τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες*).

Η καθιέρωση νέων πολιτιστικών θεσμών διεθνούς κύρους όπως οι *Αγώνες Αρχαίου Δράματος*, το πρόγραμμα "*Αρχή. Από τον λόγο στο Λογισμικό*" για την αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας για την ανάδειξη και διάδοση της ελληνικής γλώσσας και γραμματείας, το *Φεστιβάλ Τέχνης και Τεχνολογίας*.

Η ενίσχυση της συνεργασίας ελληνικών πολιτιστικών φορέων με αντίστοιχους του εξωτερικού.

Η πολιτιστική αποκέντρωση με τη διοργάνωση σημαντικών πολιτιστικών γεγονότων στην ελληνική περιφέρεια.

